

- Anlatım Biçimleri
- Betimleme - Öyküleme
- Düşünceyi Geliştirme Yolları
- Açıklama - Tartışma

Adı-Soyadı: .....

Sınıfı/No: .....

Tarih: .....

ETKİNLİK 1: ANLATIM BİÇİMLERİ

Aşağıdaki metinlerin anlatım biçimlerini belirleyerek uygun alana yazınız. (Açıklama - Betimleme - Öyküleme - Tartışma)

	Metinler	Cevap
1	Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte kasabanın sessiz sokaklarına adım attım. Arnavut kaldırımlı dar sokaklar, henüz uyanmamış evlerin arasında kıvrılarak ilerliyordu. Yolun iki yanındaki ahşap pencerelerden sarkan sardunyalar, sabah rüzgarıyla hafifçe sallanıyordu. İlerideki fırından yayılan taze ekmek kokusu, burnuma dolunca adımlarımı hızlandırdım. Köşeyi dönünce karşıma çıkan deniz manzarası ise adeta bir tablo gibiydi; masmavi sular, güneşin altın sarısı ışıklarıyla parlıyordu.	
2	Grip ve nezle, kış aylarında sıkça karıştırılan iki farklı hastalıktır. Grip, influenza virüsünün neden olduğu, ani başlayan yüksek ateş, şiddetli kas ağrıları ve kuru öksürük ile kendini gösteren bir solunum yolu enfeksiyonudur. Nezle ise daha çok burun akıntısı, hapşırma ve hafif boğaz ağrısı ile seyreder, ateş genellikle görülmez. Gribin iyileşme süreci nezleye göre daha uzun sürer ve vücudu daha fazla yorar. Bu nedenle belirtiler doğru analiz edilmelidir.	
3	Bazı insanlar başarının sadece yetenekle ilgili olduğunu düşünürler. Ben bu görüşe kesinlikle katılmıyorum. Elbette yetenek önemlidir ancak tek başına asla yeterli değildir. Tarih boyunca büyük işler başarmış kişilere baktığımızda, yetenekten çok disiplinli çalışmanın ön planda olduğunu görürüz. Eğer sadece yetenek yeterli olsaydı, hiç çalışmadan zirveye çıkan insanlarla dolu bir dünyamız olurdu. Oysa başarı, %1 yetenek ve %99 terden oluşur.	
4	Ahmet, elindeki ağır valizi sürükleyerek istasyonun kapısından içeri girdi. Trenin kalkmasına sadece beş dakika kalmıştı. Gişedeki görevliye biletini gösterip hızla perona doğru koşmaya başladı. Tam merdivenleri çıkarken ayağı takıldı ve yere düştü. Dizindeki acıya aldırmadan hemen ayağa kalktı. Trenin düdüğünü duyduğunda son bir gayretle kapıya ulaştı ve kendini içeri attı. Derin bir nefes alarak boş bir koltuğa oturdu.	
5	Geri dönüşüm, atıkların çeşitli fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçirilerek ikincil hammaddeye dönüştürülmesi sürecidir. Bu süreç sayesinde doğal kaynakların tüketimi azalır, enerji tasarrufu sağlanır ve çevre kirliliğinin önüne geçilir. Örneğin, kullanılmış kâğıtların geri dönüştürülmesiyle binlerce ağacın kesilmesi önlenir. Aynı şekilde plastik, cam ve metal atıkların geri kazanımı da ülke ekonomisine büyük katkılar sağlar.	
6	Sonbahar gelince parktaki çınar ağaçları sarı ve turuncu kıyafetlerini giyerler. Rüzgâr estikçe kuru yapraklar havada dans ederek yere iner ve toprak kahverengi bir örtüyle kaplanır. Parkın köşesindeki eski bank, bu renk cümbüşünü sessizce izleyen yaşlı bir dev gibi görünür. Havada toprağın ve kurumuş otların o hafif kokusu duyulur.	

ETKİNLİK 2: DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Aşağıdaki numaralanmış metinlerde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını yandaki seçeneklerle eşleştiriniz.

Metinler	
1	Futbol ve basketbol, dünyanın en popüler iki spor dalıdır ancak oynanış biçimleri bakımından birbirinden oldukça farklıdır. Futbol, geniş bir çim sahada, on birer kişilik iki takımla ve ayakla oynanırken; basketbol daha küçük bir parke zeminde, beşer kişilik takımlarla ve elle oynanır. Futbolda oyun süresi doksan dakika iken basketbolda oyun belirli periyotlar halinde oynanır ve toplam süre daha kısadır.
2	Dünya üzerindeki su kaynakları her geçen gün azalıyor ve bu durum ciddi bir tehdit oluşturuyor. Yapılan bilimsel araştırmalara göre, dünyadaki toplam suyun sadece %2,5'i tatlı sudur. Bu tatlı suyun da yaklaşık %70'i buzullarda ve kar örtülerinde saklıdır. Geriye kalan ve insanların kullanımına sunulan %30'luk kısım ise yer altı suları ve nehirlerden oluşmaktadır.
3	İnsan hayatı, tıpkı sonu bilinmeyen uzun ve ince bir yola benzer. Bazen yollar düz, asfalt ve güneşlidir; her şey yolunda gider. Bazen ise virajlı, taşlı ve karanlık tünellerle doludur; zorluklar karşımıza çıkar. Nasıl ki usta bir şoför yoldaki engellere karşı her zaman dikkatli olmak zorundaydı, insan da hayat yolunda karşılaşılabilecek zorluklara karşı hazırlıklı ve sabırlı olmalıdır.
4	Kitap okumanın bireysel ve toplumsal gelişime katkısı tartışılmaz bir gerçektir. Kitaplar, insan zihnini aydınlatan en güçlü fenerlerdir. Bu konuda ünlü düşünür ve yazar Cemil Meriç'in şu sözü konuyu ne güzel özetler: "Kitaplar, istikbale yollanan mektuplardır." Bu sözden de anlaşılacağı gibi, bugün okuduğumuz her kitap, geleceğimizi inşa eden sağlam bir tuğla gibidir.
5	Empati, bir başkasının duygularını, içinde bulunduğu durumu ve düşüncelerini kendi penceremizden değil, onun penceresinden bakarak anlayabilme yeteneğidir. Başka bir deyişle, kendimizi karşımızdaki kişinin yerine koyarak olayları onun gözüyle görebilmektir. Bu beceri, sağlıklı iletişim kurmanın ve insan ilişkilerini güçlendirmenin en temel taşıdır.
6	Ege Bölgesi, verimli toprakları ve elverişli iklimi sayesinde tarım ürünleri açısından ülkemizin en zengin bölgelerinden biridir. Özellikle zeytin, üzüm, haşhaş, tütün ve incir gibi ekonomik değeri yüksek ürünler bu bölgede bolca yetiştirilir. Bu ürünler hem iç pazarda tüketilir hem de yurt dışına ihraç edilerek ülke ekonomisine büyük katkı sağlar.

a. Karşılaştırma

b. Sayısal Verilerden

c. Benzetme

d. Tanık Gösterme

e. Tanımlama

f. Örnekleme

1. 2. 3. 4. 5. 6.